

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ  
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ  
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 31 ΜΑΪΟΥ 2024  
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:  
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ**

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ**

**ΘΕΜΑ Α**

**A1.** Σύμφωνα με το απόσπασμα, τα ταξίδια συμβάλλουν στην ολοκλήρωση της προσωπικότητάς μας. Καλλιεργούν πνευματικά το άτομο, προσφέρουν ψυχαγωγία αλλά και σωματική και ψυχική υγεία. Αποτελούν διέξοδο από την απαιτητική καθημερινότητα, μας ηρεμούν, μας εκτονώνουν και βοηθούν ακόμα και στην αυτογνωσία μας. Το άτομο που ταξιδεύει είναι πιο ανοιχτόμυαλο, χαρακτηρίζεται από ευρύτητα πνεύματος και γίνεται πολίτης του κόσμου αλληλεπιδρώντας με άλλους λαούς.

**ΘΕΜΑ Β**

**B1.** 1. → β    2 → β    3. → α    4. → α    5. → γ

**B2. α.** Πρόσθεση της συντάκτριας στη δεύτερη παράγραφο του κειμένου 1 είναι να τονίσει την αξία των ταξιδιών και να μας εξηγήσει για ποιους λόγους είναι απαραίτητα στη ζωή μας. Για να πετύχει αυτό επιλέγει τη μέθοδο της αιτιολόγησης, κάτι που τεκμηριώνεται με τη διαρθρωτική λέξη «γιατί».  
(Αίτιο – Αποτέλεσμα: αν έχει τεκμηριωθεί σωστά)

**β.** **έτσι ώστε :** δηλώνει τον σκοπό που επιδιώκουμε όλοι τις στιγμές ευτυχίας στη ζωή μας

**αν και:** δηλώνει εναντίωση στο γεγονός ότι η ευτυχία ορίζεται με διαφορετικό τρόπο από τον καθένα αλλά όλοι συμφωνούμε ότι είναι στιγμές

**ή :** δηλώνει διάζευξη αναφέροντας πως η εποχή μας είναι ιδιαίτερα απαιτητική.

**καθώς και:** δηλώνει προσθήκη της γνώσης και υιοθέτησης νέων τρόπων ζωής και σκέψης σε όλα τα οφέλη των ταξιδιών

**Συμπερασματικά:**

δηλώνει το τελικό συμπέρασμα του συντάκτη ότι τα ταξίδια δεν είναι κάτι απλό.

- B3.** Στο συγκεκριμένο κείμενο ο Νίκος Καζαντζάκης αφηγείται ένα ταξίδι του στην Άνω Αίγυπτο. Ο βιωματικός χαρακτήρας της αφήγησης αποκαλύπτεται αρχικά με το α πρόσωπο («Μπαίνουμε...», «Φτάσαμε στις Θήβες»). Ο Νίκος Καζαντζάκης εκστασιασμένος από το θέαμα που αντικρύζει, τους ναούς του Λούξορ και του Καρνάκ, προβαίνει σε μια αναλυτική περιγραφή τους: «... το Φαραώ να τανύζει το τόξο, τους αιχμαλώτους δεμένους από λαιμό να σηκώνουν τα χέρια...» Το θέαμα αυτό τον παρασύρει σε μια ονειροπόληση ταξιδεύει με το μυαλό του στο παρελθόν και αναλογίζεται πως δούλεψαν τόσοι άνθρωποι, πολλά χρόνια πριν για να κατασκευάσουν αυτά τα μνημεία «έσκαβαν τους βράχους βαθιά και παράχωναν τη μούμια».

### ΘΕΜΑ Γ

- Γ1.** Το ποιητικό υποκείμενο βρίσκεται σε μια δύσκολη συναισθηματική κατάσταση. Αναζητά μια διέξοδο, μια απόδραση γιατί νιώθει ν' ασφυκτιά οι παρομοιώσεις «σα θηλιά», «σα φίδι» αποτυπώνουν με έμφαση αυτήν την πίεσή του. Χρησιμοποιώντας α' ενικό πρόσωπο «να νιώθω», «να χαθώ» προσδίδει εξομολογητικό τόνο στο ποίημα και καθρεφτίζει τον εσωτερικό του κόσμο σε μια δύσκολη στιγμή της ζωής του. Θέλει να ξεκινήσει ένα ταξίδι χωρίς γυρισμό μακριά από μια γυναίκα που τον έχει απογοητεύσει, σε τόπους ξένους, μακρινούς, έρημους. Αυτή η διάθεση του αποτυπώνεται με τις εικόνες την τρίτη στροφή («κλεισμένα τα σπίτια, τα τζάκια σβησμένα...»). Η αγανάκτηση και η απελπισία του ποιητικού υποκειμένου τονίζονται και με τη χρήση θαυμαστικού στο τέλος του ποιήματος («να χαθώ!»)

Θεωρώ ότι μια τέτοια αντίδραση είναι δικαιολογημένη ως ένα βαθμό για άνθρωπο που νιώθει ότι τον έχουν προδώσει, τον έχουν απογοητεύσει - ειδικά αν πρόκειται για σχέση που έχουμε επενδύσει σ' αυτήν όλη μας τη ζωή. Σε μια τέτοια περίπτωση λοιπόν θα επέλεγα σίγουρα κάποια αλλαγή της καθημερινότητάς μου, ίσως και ένα ταξίδι, σίγουρα όμως με συγκεκριμένο προορισμό και καλούς φίλους.

### ΘΕΜΑ Δ

- Δ1.** «Ταξίδια: η ανάγκη για απόδραση»

Ο ασθματικός τρόπος ζωής των σύγχρονων ανθρώπων επιτάσσει περισσότερο από ποτέ την ανάγκη για στιγμές χαλάρωσης, εκτόνωσης, ηρεμίας. Ο τουρισμός και τα ταξίδια μπορούν να προσφέρουν πολλές ευκαιρίες απόδρασης από σκληρή καθημερινότητα και πραγματικά να μας αναζωογονήσουν.

### 1° ζητούμενο:

Συμφωνούμε...

- ψυχική και σωματική υγεία
- ψυχαγωγία
- ηρεμία, εκτόνωση, διέξοδος από την ασφυξία της καθημερινότητας
- χρόνος και γνωριμία με το εαυτό μας
- αλληλεπίδραση με άλλους ανθρώπους , «πολίτης του κόσμου»
- γνώσεις, εμπειρίες, κοινωνικοποίηση...

### 2° ζητούμενο:

Προτάσεις για επίτευξη ισοτήτας των φύλων από τη νέα γενιά.

- ενασχόληση με τέχνη (κινηματογραφικές ταινίες, μουσική...)
- ενασχόληση με αθλητισμό (σωματική και ψυχική ευεξία)
- αποδράσεις στη φύση (γαλήνη, ηρεμία...)
- ανάγνωση βιβλίων
- συναστροφή με συνομηλίκους (αλληλοκατανόηση...)

Δεδομένων των δυσκολιών της σύγχρονης καθημερινότητας όλοι μας χρειαζόμαστε διεξόδους - αποδράσεις για να εξασφαλίσουμε την ψυχική μας ισορροπία. Είτε είναι τα ταξίδια, είτε είναι ο αθλητισμός είτε η επαφή με οποιαδήποτε μορφή τέχνης, οφείλουμε να προστατεύσουμε τον εαυτό μας από την τοξικότητα, να τον αποφορτίσουμε και να του προσφέρουμε αυτό που θα τον γαληνέψει περισσότερο...

**ΚΑΛΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ!!!**